

OMAGIU ÎNVĂȚĂTORILOR

Dacă cinstea ar fi o însușire de grup, apoi eu cred că acesta este un atribut al învățătorilor. Chiar și în regimul trecut când corupția cuprinsese țara, învățătorii în cea mai mare parte rămăseră imuni. Poate că trăind permanent în climatul nevinovat și pur al copiilor, se adaptaseră acestuia și găsiseră în el satisfacția cea mai înaltă.

Ei n-au făcut niciodată parte din speța biologică ce se numea și exact și peiorativ în același timp: „lipitorile satului”. Ei au fost săraci, prost plătiți, reținuți în sălile de clasă toată ziua, preocupați în fiecare ceas de miile de probleme ale celor mici. Munca lor unită cu slaba lor remunerație ca și neclintita lor onestitate și modestie le dăduseră un nume: „apostolii neamului”. Nu era nimic peiorativ în această calificare, ci chiar un omagiu merit să-i încurajeze a rămâne în mizerie, dat fiind că apostolii se mulțumeau cu puțin și nu se răsculau niciodată.

Aș vrea să mai adaug că și în războaiele purtate pe-atunci, învățătorii, ca ofițeri, co-

mandanți de unități mici, au făcut minuni de vitejie. Exista și în vechea atmosferă în care și aerul ce-l respirai era viciat, un fel de specie de oameni cu totul deosebiți, de parcă n-ar fi trăit în mijlocul putregaiului moral. N-au exploatat țărănimea, nu și-au rotunjit pământurile pe care nici nu le aveau, nu și-au făcut nici măcar o casă în care să trăiască.

Este o tradiție de corectitudine, de morală în mijlocul învățătorilor. Și astăzi sînt mulți în țară. Mulți mii. Cui se datorește această tradiție? Probabil origini lor sociale și educației din școala lor de specialitate.

Astăzi, cînd învățămîntul elementar nu este numai obligatoriu dar și real în fapt, cînd nu mai există fecior de țăranc, fie și din creerii munților, care să nu facă, măcar cele 8 clase, munca învățătorilor este mult mai

DEMOSTENE BOTEZ

(Continuare în pag. a 3-a)

din comorile artei noastre populare

NUMARUL 1018

ALBINA

Revistă săptămînală a Așezămintelor culturale

ANUL 70
SERIA II
29 Iunie 1967
8 PAGINI
25 BANI

ÎN FIECARE CLIPĂ PRIELNICĂ

Specialiștii spun, bazîndu-se pe știința lor oit și pe o practică îndelungată, că în momentul de față hotărîtoare pentru recolta de porumb din acest an și a altor culturi este efectuarea prașilei. Se știe că plouă aproape peste tot. Pe lângă marile ei foloase ploaia excesivă din ultima vreme vine și cu neajunsuri: îmburuienirea culturilor pe de-o parte și dificultatea, din cauza ploii, de a executa lucrările de întreținere pe de altă parte. Ni se povestește că la o cooperativă agricolă din Crișana, întrebăți de ce au rămas chiar așa de căruță cu prașila, oamenii au spus: „Ploaia e de vină”.

— Dar la dv. a plouat continuu? — au fost întrebați.

— Nu, au fost și zile bune, — au răspuns aceiași.

Dacă au fost și zile bune, atunci de ce n-ați ieșit de grabă cu zecile, cu sutele, cu sapele în mîini, pe rânduri? De ce? — i-am întrebat și pe cei din Maramureș, și din Cluj, și din Brașov, care-s la fel de întirziați față de restul regiunilor din țară, unde tot așa a plouat după cum o arată și buletinele agro-meteorologice, dar acționînd în loc să caute motive, oamenii au lucrat cum se spune

cu un termen constînt în astfel de împrejurări. „în ferestrele ploii”.

În multe regiuni și mai virtos în Crișana, Cluj, Oltenia, Banat, unele suprafețe de teren au rămas din cauza timpului neprielnic neînsămîntate. Aceiași specialiști pe care i-am consultat, spun că ele pot fi însămîntate cu porumb timpuriu, fasole, roșii de toamnă, rădăcinoase și plante de nutreț. Și ei adaugă că dacă treaba aceasta se face acum, cînd pămîntul e saturat de umiditate, se pot dobîndi producții bune.

Se pot dobîndi, dar grăbiți-vă, oameni buni, și aruncați sămînta în pămînt în fiecare împrejurare prielnică.

Că între regiuni afectate de-o potrivă de timp neprielnic și uneori între raioane și chiar între cooperativele agricole din aceeași zonă, sînt decalaje nejustificate, explicația e datorată faptului că unii așteaptă pasiv să se instaleze vremea cu cer senin, iar ceilalți acționează prompt printre picături. În timp ce în raionul Zalău, regiunea Cluj, la 21 iunie trei sferturi din suprafața cultivată cu porumb era prașită, în raioanele Turda, Gherla, Aiud, Bistrița prașitul se făcuse doar pe jumătate din suprafață. Au fost aici oare condiții mai vitrege de lucru? După cum se știe, nu. Cauza adevărată tărăgănarea, iese singură la iveală. La cooperativele agricole din Galda, Teiuș, Bucurdea din regiunea Hunedoara, prașila întîia la porumb s-a încheiat, dar la C.A.P. Drimbar — aflată la cîțiva kilometri — mari suprafețe stau încă neprășite.

În regiunea Dobrogea se remarcă un alt soi de decalaj, de astă dată între prașila mecanică aflată într-un stadiu avansat și cea manuală, mult mai întirziată.

Necesitatea de a grăbi lucrările de întreținere mai are însă și altă rațiune. În decursul perioadei următoare, va începe în țară recolta păioaselor. În regiunile de sud, el a și început. Acțiunea cere, după cum e știut, o mare mobilizare de forțe. Deservirea combinelor, transportul cerealelor, eliberarea terenului absorb fiecare în parte timp și muncă. Cei avansați la întreținerea culturilor sînt desigur favorizați într-un astfel de moment al campaniei, ei putînd să facă o distribuire a forțelor în funcție de urgență.

În toate situațiile amintite, îndrumarea competentă a specialiștilor este de neînlocuit. Spre lauda lor cei mai mulți se achită onorabil de obligații. Dar iată și excepțiile: la 15 iunie, zi cu soare numai bună de lucru, toți președinții și inginerii agronomi din cooperativele agricole de producție, întreg activul Uniunii raionale C.A.P. și al Consiliului agricol raional Gorj au fost imobilizați într-o ședință fără sfîrșit la centrul de raion. De remarcă că aproape toți vorbitorii subliniau cu acest prilej în cuvîntul lor necesitatea urgentării lucrărilor; de remarcă că toți inginerii agronomi prezenți aici veniseră la ședință de la un instructaj de zece zile ținut în raionul Balș. Toate acestea în plină campanie. La 21 iunie, regiunea Oltenia, de care aparțin raioanele amintite, nu terminase prașila întîia la porumb, prașila a doua era mult întirziată față de stadiul vegetației, iar din pricina a treia nu se realizase decît 15 la sută. În această regiune și în altele aceste situații trebuie cunoscute de cit mai mulți. Se remarcă de altfel că evidența lucrărilor campaniei pe regiune sau raioane făcută publică își vădește pe lângă valoarea informativă și caracterul stimulant. N-ar fi rău, credem, dacă s-ar transmite, acolo unde există stații de radioficare, buletinul lucrărilor la zi, comentîndu-se cauzele rămîinerilor în urmă, făcîndu-se comparații, dîndu-se îndemnuri.

Faptul ar stîrni, desigur, emulația și ambițiile

C.A.P. Fundulea. A treia prașilă la porumb

Ziarele din ultimele zile consemnează rezultate care vin să se adauge pe bogata salbă de victorii internaționale ale canotorilor români. La concursurile internaționale de la Praga și Stockholm într-o selectă companie, tricolorul românesc s-a înălțat din nou pe cel mai înalt catarg. După Lipaliț, Cocora, Conțolenco sau multiplul campion olimpic, mondial și european, Simion Ismailciuc, alți fii ai Deltei, Macarencu și Sciotic au urcat pe podiumul învingătorilor.

Prezența acestei pleiade de campioni în vârful piramidei sportive presupune existența, în raionul Tulcea, a unei largi baze de masă. Dacă Ismailciuc — pescarul din Chilia Veche — a ajuns un nume pe plan internațional, aceasta se datorește faptului că, în anii noștri, partidul și guvernul au acordat o atenție deosebită dezvoltării sportului de masă. Spartachiadele, Cupa Agriculturii și alte numeroase competiții de masă la care participă asociațiile sportive existente în fiecare comună, sînt tot atîtea demonstrații de sănătate și vigoare, prilejuri de afirmare a noi talente ridicate din mediul rural.

Faptul că mulți canotori din comunele tulcene au ajuns în loturile naționale ne-a determinat să ne îndreptăm atenția într-acolo. Ce alte sporturi îndrăgesc sătenii de pe acele meleaguri? Care sînt condițiile pe care le au pentru a-și desfășura activitatea sportivă?

Ftu al Deltei, Simion Ismailciuc, a reușit să cucerească, în decursul anilor, numeroase titluri de campion. Iată-l la un antrenament.

Ridicarea ștachetei

Sportivii tulceni sînt cuprinși în aproape 70 de asociații dintre care 27 în cadrul cooperativelor agricole de producție. Fiecare dintre aceste asociații are mai multe secții, pe ramuri de sport. Voleiul, handbalul, șahul, tenisul de masă și, firește, fotbalul sînt printre cele mai îndrăgite discipline în satele raionului.

Am dorit să oferim cititorilor prilejul de a arunca o privire de ansamblu asupra dezvoltării mișcării sportive de masă din raion. La Consiliul raional U.C.F.S. am găsit o statistică detaliată: ce secție are fiecare asociație, cine sînt președinții, cîți instructori sportivi există... Confruntată însă cu realitatea de pe teren, această statistică se dovedește a fi superficială. Dacă la un cămin cultural cîțiva tineri se adună seara în jurul mesei de șah sau de ping-pong, în registrele U.C.F.S.-ului raional apare o nouă secție sportivă. Nu este vorba de o simplă neglijență scriptologică, ci de un stil de muncă defectuos. Mulțumindu-se cu ceea ce e scris pe hîrtie, sportul este lăsat în multe comune la voia întâmplării, oamenii nefiind antrenați să participe la competiții organizate.

Nici chiar canotajul, sport cu merite recunoscute în raion, nu se bucură — cel puțin în mediul rural — de îndrumarea cuvenită. Pe baza faptului că cei ce-l practică oricum sînt pescari și știu să vîslească, asociațiile sportive nu au secții de canotaj, iar în 1967 nu s-a organizat nici o întrecere de acest gen. E adevărat că o ambarcațiune sportivă este mai greu de procurat, dar cu puțină bunăvoință s-ar putea organiza întreceri și cu loturile obișnuite. Unele ambarcațiuni ar putea fi obținute de către Consiliul raional U.C.F.S., din stocul pe care centrele nautice din Tulcea ale cluburilor Steaua și Dinamo nu le mai folosesc. Să sperăm că această stare de lucruri se va remedia prin materializarea intenției acestor cluburi de a organiza cîteva subcentre în Delta, pe care să le doteze cu ambarcațiuni și instructori.

Dacă în cazul canotajului există totuși asemenea greutăți, în ceea ce privește natația, care figurează ca secție în multe din localitățile Deltei (spre surprinderea noastră — nu în toate) nu mai poate fi vorba de lipsa bazei materiale. Apă există și tineri care știu să înoate, berechet. Or, și în această disciplină se simte acut lipsa vreunei organizări.

În schimb s-a creat un climat favorabil fotbalului. Incontestabil că fotbalul este unul dintre sporturile cele mai îndrăgite, iar faptul că îl găsim prezent în numeroase sate e îmbucurător. Însă a face din el un unicat, a îndrepta toate eforturile unei asociații numai înspre acest domeniu, a limita la o echipă de

11 jucători, sportul de masă dovedește o greșită înțelegere a menirii sale.

În cadrul Asociației Zorile din comuna Lăstuni, deși există posibilități pentru organizarea unor concursuri de atletism, volei, trîntă cu ocazia unor duminici cultural-sportive, totul se rezumă la fotbal — ajungîndu-se pînă la situația ca o formație să suțină două meciuri în aceeași zi. Este știut că sportul practicat în mod rațional întărește organismul. Dar asemenea „performanțe” pot avea un efect contrar.

Dacă semnalăm slaba preocupare pentru întreceri pe plan local, nu trebuie să se înțeleagă că n-ar exista sportivi de la sate care participă cu succes la competiții raionale și regionale. Astfel, formația de oină a C.A.P. Niculițel este de trei ani la rînd campioană a Dobrogei, devenind cunoscută și în alte regiuni. Totuși acest vechi și frumos sport românesc nu și-a găsit dezvoltarea cuvenită în satele tulcene. Pe plan raional, echipa din Niculițel cîștigă toate bătăliile... în lipsă de adversari. Faptul că la Niculițel a „prins” oină, nu era oare un stimul pentru Consiliul raional U.C.F.S. în formarea de noi adepți? Oare dacă la fotbal s-a putut realiza un campionat sătesc, de ce același lucru nu s-ar putea reedita la oină și la alte sporturi?

Pentru practicarea sporturilor nu e suficientă pasiunea, dorința de a da corpului o dezvoltare armonioasă. Ca să faci sport trebuie să ai unde și cu ce. Am convenit că în ceea ce privește natația există și unde și cu ce. Dar să vedem cum stau tulcenii la celelalte sporturi. În majoritatea comunelor, sfatul popular, C.A.P.-ul și școala asigură terenurile, materialul sportiv, mijloacele de transport. Pe lunga listă a animatorilor vieții sportive sătești figurează și numele președinților cooperativelor agricole de producție din Frecăței și Cataloi, Florea Fătu și Gheorghe Guși. Sînt însă și comune ca Nalbant și Izvoarele, unde nu se acordă atenția necesară bazelor sportive. În comuna Nufărul, terenurile de fotbal și volei au fost mutate. Unde credeți? Pe un teren inundat! Deci există două soluții: ori se dă un teren bun, ori se înființează o secție de polo... Sportivii localnici preferă adoptarea grăbnică a primei soluții.

O efervescență pe care am dori-o molipsitoare domnește în mai toate comunele, pe terenurile sportive școlare. Este un lucru îmbucurător. Înseamnă că se pregătește cu grijă și cu entuziasm în același timp, viitorul mișcării sportive tulcene. Dar cu gîndul la viitor, n-ar strica să se acorde mai multă atenție prezentului.

ITINERAR SPORTIV TULCEAN

Primul antrenor

În autocamionul cooperativei agricole de producție din Isaccea, care se îndrepta în acea duminică spre Tulcea, domnea o veselie neobișnuită. Mai puțin obișnuiți erau și călătorii, unii încă purtînd cravate purpurii. Printre ei un tînar nu foarte înalt dar bine legat, cu alură sportivă, le explica traseul pe care-l aveau de parcurs. La Tulcea îi aștepta o șalupă care urma să-l transporte pînă la Maliuc. O excursie școlară? Da și nu tocmai. Era vorba de fapt de deplasarea reprezentativilor de fotbal, volei și a atleților asociației sportive Știința-Isaccea care întorceau vizita colegilor lor din Maliuc.

Aceasta a fost numai una din deplasările și întîlnirile sportive ale elevilor isăcceni organizate de inimosul președinte al asociației lor, profesorul Omer Ecrem. Cum de a ajuns Omer unanim recunoscut în raion ca unul dintre cei mai remarcabili activiști sportivi? Fără îndoială că aceasta se datorește în primul rînd interesului pentru lupta sportivă, pentru întrecerea cu secunde și cu centimetri, cu omul de dincolo de fileu sau cu agilitatea mingiei. Pasiunea jucătorului de handbal — veche de pe vremea cînd era încă în liceu — nu s-a stins o dată cu punerea ghetelor „în cui” ci a dublat permanent dragostea sa pentru copii, talentul pedagogic, l-a determinat să se califice și să se perfecționeze ca instructor sportiv. La ocupațiile pe care Omer Ecrem le-a avut în decursul celor aproape zece ani de cînd a părăsit Constanța pentru Isaccea — director de cămin cultural apoi dascăl la școală — s-a adăugat în mod constant cea de veritabil antrenor.

La baza sportivă — amenajată la îndemnul său și cu ajutorul tinerilor care se întrec astăzi pe terenurile de volei, handbal, fotbal, la groapa de sărituri sau la porticul de gimnastică — domnește o permanentă animație, care-l cuprinde și pe Omer Ecrem de cîte ori traversează strada de la școală către terenuri.

— Acum nu avem decît un panou pentru baschet. L-am făcut ca să se antreneze băieții. În curînd o să-l confecționăm și pe al doilea iar anul viitor (școlar n.n.) negreșit vom avea și echipă de baschet.

Pe fiecare din cei 350 de membri ai Științei-Isaccea, Omer Ecrem îi cunoaște. Pentru fiecare are un cuvînt de încurajare, un sfat. Despre fiecare are ceva de spus.

— Am două fete într-a cincea care au o dețință extraordinară. De altfel lungimea e la... înălțime la noi: Gheorghe Voicilă a ocupat primul loc la campionatul raional de juniori... Uite, îl vezi pe Curcă Eugen, acela mie de acolo? L-aș trimite pe banii mei la București la Dinamo unde se face o „selecție” de fotbaliști juniori, atît e de talentat...

Și poate că peste cîțiva ani un proaspăt campion își va aduce aminte cu recunoștință de primul său antrenor, profesorul Omer Ecrem.

O pană la ciclism

Asociațiile sportive din Beștepe, Iulia și Frecăței sînt singurele din raion care au secții de ciclism. Foarte frumos din partea lor. Există în raion și doi instructori de ciclism. Și asta e foarte frumos. Ca să aibă cine să se ocupe de... De cine? Iată că s-a omis un amănunt: pînă la ora actuală nu a fost semnalat nici un ciclist la orizont.

Stăm și ne întrebăm. Dacă nu sînt cicliști de ce s-au înființat secții de ciclism? Dacă sînt instructori de ce nu formează cicliști?

Există pe undeva o defecțiune tehnică, o pană care trebuie neapărat reparată. Nu cu un petec, pentru că așa tot o să „răsufle”.

OPINII

Alexandru Serghei, președintele sfatului popular comunal Somova: În comuna noastră avem mai multe asociații: Belșugul (de la C.A.P. Somova și școala), Avîntul (C.A.P. Parcheș și școala), Minerul (I.M.B. Somova) și Spicul (C. A. P. Minerii și școala). Fiecare are secții de atletism, șah, volei, tir, tenis de masă. Dar concursuri nu prea au loc. Și — în afară de echipa de volei Minerul, cîștigătoare a Cupei agriculturii — nici rezultate prea grozave. Cred că ar fi bine ca aceste asociații să se unifice pînă astfel organiza acțiuni mai complexe și dispunînd de o bază materială mai consistentă.

Oltea Aciocirănoaie, secretara asociației sportive Nufărul-Crișan: Asociația noastră cuprinde sportivi de la secția piscicolă, de la școală și de la alte unități din comună. Adevărul e însă că sport fac mai mult elevii. Pe viitor vom căuta să ne îndreptăm atenția și spre pescari. Vom organiza concursuri de înot și sperăm să putem crea condiții și celor 20 de tineri dornici de a practica sportul cu vîslele.

Marin Ghiță, secretarul comitetului comunal U.T.C.-Partizanii și Mihai Chiselenco, cooperativator: La noi în comună nu se prea face sport. Nici măcar echipă de volei nu mai avem, deși, nu cu mult timp în urmă, se crease o rivalitate sportivă între ai noștri și cei din comuna Nufărul care dădea loc la niște meciuri palpitate. Comitetul U.T.C. a organizat cîteva Duminici cultural-sportive. Dar ele au fost mai mult culturale pentru că am fost puși în imposibilitate de a face sport. Președintele asociației sportive avea alte treburi și nu ne-a pus la dispoziție nici măcar o minge...

LA ÎNCHIDEREA EDIȚIEI

O știre de ultimă oră, care ne-a parvenit telefonic de la Tulcea, ne anunță că s-au înființat trei subcentre de canotaj la Crișan, Mahmudia și Sulina. Acestea au fost dotate cu ambarcațiuni.

Pagină redactată de I. ANDREMIR

DE A GOSPODĂRI PĂMÎNTUL

Răsăritul soarelui îl prinde pe director în câmp. Pornește în zori și taie cu roțile șaretei primele dire prin nouă. Urcă teasta care îmbrățișează satul ca aripă a unui amfiteatru și când ajunge sus, îi tresare inima ca ieri, ca de fiecare dată. De aici începe cîmpia vastă, de necuprins, a Bărăganului.

Bărăganul cîntă în versuri de proză, marele germinator, grînarul.

— Ce constituie gospodăria dumneavoastră pentru cooperatorii din prajmă?

— Un exemplu rîvnit, o școală, — spune Nicolae Cicoșul, directorul gospodăriei de stat Borănești, raionul Urziceni.

În fiecare ceas o tonă de cereale

Pe o suprafață de teren cu prea mare și într-un timp scurt o unitate agricolă denumită gospodărie de stat a făcut proba strălucită a randamentului și a productivității, primind pentru aceasta distincții pe țară. Specialiștii, primind pentru aceasta distincții o relație valabilă oricînd și oricum s-ar comporta natura: „Un kilogram de substanță activă (îngrășămint chimic) aplicat cu treburile agricole de pămînt peste producția știută încă 9 kilograme de grîu sau 25 de kilograme de porumb”. Cooperatorii agricoli care vizitează gospodăria învață cu aceasta prima lecție de agricultură modernă. „Valoarea sporului de recoltă la grîu este de 5 ori mai mare decît valoarea îngrășămintelor adăugate, iar la porumb de 9 ori... sună cea de a doua lecție.

— Am desființat prașila — spune directorul — și cei care-l ascultă așteaptă în prada mirării o explicație. În clipa semănării se administrează și ierbicidele. Tot timpul după aceea nu se vede nici urmă de buruiană dar apar în schimb în bilanțul gospodăriei — traduse în bani — economia de timp, de mijloace mecanice și de brațe de muncă.

Porumbul le-a adus o parte din celebritate. De șapte ani producția medie este de șase tone la hectar în condiția lipsei totale a surselor de apă. Pinza subterană de ape ascunde între adîncimi de la 2 la 7 metri. În mod normal diferența acestora de adîncime poate da diferențe de producție pînă la 2 tone. Dar cum o agricultură modernă cere și

garanții, apare ca o primă măsură fertilizarea diferențiată cu substanțe chimice.

Apa e calculată cu precizie pînă la gram. Cîtă e în sol, cîtă din ploaie, la care se adaugă îngrășămintul necesar. Condiționarea reciprocă dintre plantă, climă și sol a fost rezolvată în formulă matematică și aplicată la realizarea gospodăriei. Consecința apare în producție. În 1966, s-au recoltat pe întreaga suprafață cultivată cu porumb, 7 tone la ha. Iar rezultatul are condițiile să se repete.

Cu o astfel de producție gospodăria agricolă de stat Borănești intră în întrecerea pe glob a cultivatorilor de porumb.

Anul trecut producția de cereale a atins plafonul maxim. Raportînd cantitatea globală de cereale la numărul de ore al unui an reiese că Borăneștii livrează o tonă de cereale pe oră.

...Și cursa continuă

Succesele acestea le-au dat o idee aproape exactă despre potențialul lor fizic și moral. Cum îl vor folosi mai departe?

Hotărîrea Plenarei C.C. din 27—28 martie, le arată căile pentru o mai bună organizare. Se constituie de urgență patru ferme din care două vegetale și două zootehnice. La cele vegetale locul foștilor brigadieri, practicieni buni nimic de zis, dar fără pregătire teoretică, este luat de inginerii agronomi Mihai Iliescu și Gh. Rădulescu care fuseseră pînă atunci imobilizați la sediul gospodăriei în diverse posturi.

Conducerea celor două ferme zootehnice este preluată de ing. zootehnic Mihai Ganea și dr. veterinar Petre Stănescu.

— Ce avantaje comportă aceasta pentru specialiști? (Răspunde directorul N. Cicoșul):

— 1) Dirigează direcțiile și nu din surouri) activitatea în producție; 2) Au o largă independență și libertatea inițiativei.

— Dar pentru producție?

— Un exemplu: la ferma de taurine, în cele două luni (aprilie și mai) de cînd inginerul zootehnic conduce nemijlocit ferma, producția de lapte

pe cap de vacă a înregistrat o creștere de un hectolitru față de perioada corespunzătoare a anului trecut.

Cît cheltuim, cît cîștigăm

Calculul rentabilității economice e o chestiune de disciplină colectivă. El are pentru dezvoltarea gospodăriei o importanță vitală. Dacă jumătate din beneficiul global îl aduce azi sectorul zootehnic este fiindcă raționamentul de mai sus s-a extins asupra producției pe fiecare animal. „Cît consumă și cît dă?” răsună formula. Cu ea ajungem la crescătoria de curcani. Ne întîmpină un tablou unic în felul său și un cor pe... 20 de mii de voci (aproximativ atîta și curcanii numără gospodăria). În marile padocuri sînt așiate rațiile științifice pe care oamenii le știu de fapt pe de rost. Mai important de reținut sînt graficele cu creșterea în greutate. Cînd baremul a fost îndeplinit păsările sînt expediate pieței. Sînt splendidele exemplare „negru-bronzat” cu mare căutare în țările europene. Trece la crescătoria de porci. Încărcarea lor este momentul final dintr-un întreg proces care acționează cu mii de animale. Creșterea și îngrășarea porcilor amintesc de banda rulantă din marile uzine. Din clipa cînd se nasc, animalele sînt luate în supraveghe, trecute prin regimuri succesive de nutriție și aduse de la stadiul de purcel de lapte la cel în care, deplin maturizat, e numai bun pentru costiță.

Punctul de atracție al fermelor sînt vacile recorde din rasa brună de stepă, ameliorată aici. Calculul rentabilității ia aici următoarea formă: pentru ca o vacă de lapte să fie recotită productivă, cantitatea anuală de lapte pe care o produce trebuie să întrecă de opt ori greutatea corporală. Au ajuns să realizeze acest lucru reținînd din prasilă exemplarele care vorficea cel mai bine hrana.

În decurs de o deceniu cantitatea de carne produsă de gospodărie s-a mărit de 40 de ori.

La Borănești, pe una din treptele Bărăganului, înflorește un centru al producției agricole moderne.

V. TUDOR

Numai ploile?

Ascultîndu-i mai că-ți vine să le dai crezare! „A plouat și nu s-a putut lucra”. Că precipitațiile au fost mai abundente ca în alți ani, o știe toată țara. A plouat ce-i drept peste tot și cam în același timp, dar „potop” n-a fost nici în raionul Costești-Argeș, nici în raionul Gherla-Cluj. Și pe aceste meleaguri, ca și în alte părți, au fost și zile fremeoase și încă destule, în care s-ar fi putut lucra la întreținerea culturilor prășitoare. O spun oamenii de bună credință în scrisorile lor. Și ei vorbesc de starea vremii care a îngreunat desfășurarea lucrărilor, dar scot în evidență și slaba organizare a muncii, bazîndu-se pe comparații. De ce în ultima decadă a lunii iunie, pe întinsul raionului Costești se mai aflau circa 8000 de hectare pe care nu se efectuase nici prima prășilă? Pentru că există cooperativele agricole din Filfani, Pădurești, Silișteni și altele unde prima prășilă s-a executat doar pe jumătate din culturile prășitoare, unde în zile de lucru poți întîlni doar cîteva zeci de cooperatori la muncă.

Deși vecine, în condiții de climă asemănătoare, raioanele Dej și Gherla se deosebesc mult în privința situației lucrărilor de întreținere a culturilor. Folosînd cu chibzuință mijloacele mecanice, brațele de muncă și timpul favorabil, membrii cooperatori din raionul Dej au obținut rezultate bune. Toată lauda pentru cei din Uriu și Cuzdrioara. Și, să recunoaștem și în raionul Gherla sînt buni gospodari ca cei din Aștileu Mic, Suatu și altele. În același timp, în raionul Gherla porumbul de pe o suprafață de peste 5000 de hectare se mai află năpădit de buruieni. Și aici, după spusele unora, „cauza” ar fi ploile. Dar, la C.A.P. Cămăraș timp de două zile, bune de lucru, cultivatele n-au fost folosite. De ce? Mecanizatorii au fost ținuți la S.M.T. Bonțida pentru instructaj.

Și nu e singurul caz de nefolosire a timpului și a mijloacelor pentru executarea lucrărilor.

(Urmare din pag. 1)

vastă. În fond, ei stau la baza culturalizării poporului nostru întreg. Orice savant, orice scriitor, de acolo a început. Toți au trecut mai întîi prin mîinile învățătorului. Și asemenea oameni, apoi la maturitate și-au adăugat grațiositatea. Creangă, Sadoveanu și alții alții au adus omagiu învățătorilor lor, și au făcut-o cu o pietate, cu un respect, ca față de părinții lor. De altfel sînt convins că, după părinți, învățătorii sînt acei care se bucură de afecțiunea sinceră a elevilor săi. Păstrez o afectuoasă amintire și după aproape 70 de ani, învățătorului Lăzărescu din satul meu natal. Și sînt sigur că fiecare dintre cititorii acestor rînduri, poartă în amintire, neșters și drag, chipul învățătorului pe care l-au avut.

Astăzi învățătorii bucurîndu-se de demnitatea cuvenită misiunii lor, duc în sate, în

toate satele și cătunele, activitatea de culturalizare: ei învață pe fragedul elev alfabetul, descifrarea imaginii din litere, ei formează și conduc corul, ei sînt stîmpanii bibliotecii comunale, ei sînt profesorii de dansuri naționale, ei sînt regizorii care-l învață pe țărani să joace teatru, ei țîn prelegeri, ei... Nu există manifestare culturală în sate, al căror promotor să nu fie învățătorul.

Ei, învățătorii, dau viitorilor cetățeni elementele de bază ale unei morale civice, conștiințe și superioare. Tot ce este valoare etică în noțiunea de cetățean, este insuflat de învățătorii. Ei li învață pe copii să cunoască lumea, și cea geografică și pe aceea mai vastă, misiunea lor este sinceră, în deplină conștiință, nemai avînd obligația de a preda lucruri pe care nu le cred. Slujînd numai știință, ei sînt astăzi cu conștiință împăcată de a fi propovădui adevărul și nimic altceva decît adevărul.

Pregătirea lor astăzi, în toate domeniile este vastă. Nu mai este vorba de viril în capul copiilor cîteva noțiuni într-adevăr elementare. Prin prodigioase descoperiri, lumea

parcă s-a mărit. Ceea ce odată era taină și mister, știința azi a descoperit, și elevii trebuie să ia act și să cunoască acest nou aspect al lumii.

Copilul de astăzi este apoi un viitor cetățean socialist, un om nou, cu alte concepții despre om, despre lume, despre viață, despre societate. Învățătorul nu numai că trebuie să cunoască marxism-leninismul și bazele lui dar trebuie să le înțeleagă atît de profund, încît să le poată explica, în esența lor, și copiilor.

Și toate acestea învățătorii le implinesc, în taină parcă și cu aceeași veche modestie, e o muncă uriașă de fiecare zi. Și de cîte ori ne gîndim la ei?

Astăzi însă, cînd ne gîndim, să o facem cu respectul cuvenit, cu bucuria cea mai pură a inimii noastre. Gîndul nostru să capete aureole de omagiu, chiar dacă această onoare adusă lor de întregul popor le-ar stînjeni modestia.

Scriu acestea cu gîndul că astfel acest omagiu, nesolicitat de ei dar atît de meritat, ar putea să ajungă la fiecare și în cel mai îndepărtat cîntec, ca un buchet de flori de cîmp pe masa lor de lucru, pe catedra lor.

OMAGIU
ÎNVĂȚĂTORILOR

TUNARUL LUI AVRAM IANCU

În muzeul din Alba Iulia se găsește, printre altele, niște registre mari, cu numele țăranilor delegați la Adunarea solemnă din 1918, când a fost sărbătorit actul Unirii. Pe una din filele unui registru, e un mic proces-verbal, încheiat de țăranii comunei Vilcele, județul Alba.

„Delegăm la această întrunire a Națiunii pe cel mai vrednic și mai bun dintre noi: Ion Muntean.”

M-am dus în Vilcele să aflu unele amănunte despre vrednicia aceluia om și mi s-au istorisit următoarele:

Era în 1848. În Munții Apuseni se dădeau lupte crâncene între revoluționarii din Transilvania și oștile împăratului. Românii isprăviseră munițiile și tunurile lui Iancu amuțiseră. Se retrăseseră sus, către munți, iar austriecii îi urmăreau. Se părea că dușmanilor nu le mai poate sta nimic împotriva. Numai aici, acolo, mai trăgea câte o flintă; unul dintre atacanți se clătina, bălăbănea din miini și cădea. Ascuns în coroana unui stejar, un tânăr de vreo șaisprezece ani, înalt și vinjos ca un urs, se uita cu tristețe cum nemții înaintau, apropiindu-se mereu de întăriturile revoluționarilor. Era abătut. Și-ar fi dat bucurios viața, ca să-l ajute pe Craiul Munților. Dar cum să-l ajute? Ce putea să facă el împotriva unui puhoi de soldați înarmați până în dinți? Și Doamne, că mulți mai erau! De câte ori trecea un nou grup, el îi număra și, plin de ură, își strîngea pumnii. Nu mai avea nici el nici o încălțătură în flintă și se simțea neputincios; de altfel, chiar de-ar fi avut o mie, tot n-ar fi putut trage. Avram Iancu îl trimisese să iscodească și să-i aducă vești: ciți soldați și ce arme are dușmanul. Și misiunea trebuia împlinită!

Toată ziua s-au scurs soldații. Cu flinte și tunuri, cu pistoale și cu tot felul de arme, veniseră să ucidă, să jefuiască, să aresteze și să tortureze pe românii care îndrăzniseră să ceară dreptate. Spre seară, puhoiul se rări. O vreme nu mai trecu nimeni și Ion Muntean vru să coboare. Trecuseră vreo două mii de ostași împărătești și aveau arme multe, nu glumă!

Flăcăul tresări. Urechile lui prinseră un scârțit de roți, cîntec și risete de oameni beți! Gușița, parcă, un purcel și behăiau niște oi. Căută cu privirea printre frunzele arborilor! Pe drum venea o căruță trasă de doi cai mari și grei, de povară. Un soldat mustacios mormăia un cîntec și ținea hățurile. Altul strîngea în brațe un purcel alb; iar un al treilea mergea împleticindu-se și îndemna la drum zecă miei. Cel de al patrulea, un sergent, moțăia pe-un butoi. Toți păreau beți. Ba cel cu oile se întinse pe iarbă și nu se mai ridică.

Tremurînd de minie, tînărul cîntări situația. Așteptă să se îndepărteze căruța și se dădu jos din copac. Porni tiptil, spre dușman, gata să-i dea una cu patul flintei, dar înțelese că nu mai este nevoie. Viteazul împăratului din Viena scăpase arma în iarbă și sforăia ca un cal. Fusese doborît nu numai de bătută ci și de oboseală și somn.

Ion Muntean îi luă arma și încălțăturile și porni. Mergînd pe cărări întortochiate, ieși înaintea căruței austriecilor. Nu-i trebui multă vreme. Cum toți erau amorțiți de rachiou, nu se putură împotrivi. Flăcăul îi legă și le puse și călușe în gură. După un ceas și jumătate, ajunse cu ei în munți. Butoaiete erau pline cu pulbere. Căpitanul Iancu îi strînse călduros mina.

— Bravo! Acum avem cu ce-i primi pe austrieci.

Ion Muntean își simți ochii umezi. Dacă Avram Iancu, Craiul Munților, îi zicea așa, însemna că își îndeplinesc cu cinste misiunea. Așteptă să i se dea altă, dar cum căpitanul se apucă să studieze niște hărți, el se retrase încet și se duse la grupul lui.

A urmat o bătălie crîncenă. Praful de pușcă adus de flăcăul Ion Muntean a pricinuit mare prăpăd în rîndurile austriecilor. Dar oricît de vitejește se purtă răsculații, puterea armelor și a numărului dușmanului fură mai tari și ei se retraseră mai departe, în munți. Revoluția a fost apoi înfrîntă și mulți

dintre cei revoltați au fost prinși. Unii au fost împușcați fără judecată, alții condamnați la mulți ani de temniță grea.

Tînărului Ion Muntean i-a rămas numele: Tunarul lui Avram Iancu. A rătăcit o bucată de vreme prin codri, dar într-o zi, jandarmii au pus și pe el mina. Un plutonier îl luă în primire. De minie chipul lui era roșu ca focul.

— Spune-mi, ciți ostași ai ucis?
— N-am ucis pe nimeni.
— N-ai ucis? mai întrebă jandarmul și în aceeași clipă îl plesni cu o vină de bou.

Ion Muntean duse mina la obraz, își șterse cu palma singele ce-i curgea în șiroaie și îl privi cu ochii aprinși de ură.

Șeful de post stăruia cu întrebările și, neprimind răspuns, îi trînti un pumn în bărbie. Îl bătă pînă îl lăsă leșinat. Îl duseră apoi într-un beci și-l udară cu apă. A doua zi îl scoaseră din nou la interogatoriu. Și bătăile fură luate de la capăt. Așa-l ținură șase zile la rînd. În cea de a șaptea, îl trimiseră la Alba Iulia, iar de acolo la ocnă. S-a întors în satul lui abia după cinci ani...

Toți credeau că i-a intrat frica în oase și nu va mai zice nimic în fața oamenilor stăpînirii. Dar după doi ani, în Vilcele s-a iscat o răscoală împotriva grofilor și a dărilor grele. Și cine-a fost capul răscoalei? Ion Muntean, tunarul lui Avram Iancu!

L-au judecat din nou și l-au mai condamnat la doi ani închisoare.

Și-a făcut osinda și iarăși s-a înapoiat la Vilcele. Jandarmii au stat cu ochii pe el și se părea că nu le scapă nici o mișcare... Ion Muntean își vedea de donițele și de ciuberele lui. Trebuia să-și hrănească femeia și cei șapte feciori. Iarna lucra, iar vara umbla prin

Ardeal să le vindă. Trecînd prin codri, cu calul încărcat cu ciubere, zicea un cîntec de jale:

Munții noștri aur poartă,

Noi cerșim din poartă-n poartă.

Și glasul lui răsuna peste văi și peste munți. Miile de moși îl ascultau ca vrăjiți... Așteptau să le vină din nou apă la moară. Și... într-un an, la Vilcele, s-a mai petrecut încă o răzmeriță. Împotriva grofilor și a jandarmilor, a tuturor împilărilor! Cine-i împinsese pe oameni?

— De bună seamă că tot Tunarul — și-a zis solgă-birăul!

— El, el! au învuițat și jandarmii. L-au dus din nou la ocnă. Pe douăzeci de ani. Cînd și-a împlinit pedeapsa, feciorii lui — ca șapte brazi — își aveau casele lor. Îi lăsase copii și îi găsea oameni în toată firea.

Ion Muntean nu atinsese șazeci de ani, dar jumătate din viață trăise numai în ocnă și se simțea vlăguit. Avea mersul domol și părul alb, coliliu. Acolo însă, tînd sare, se deprinsese să gîndească profund. Printre ocași, erau și cîteva cărturari. Era și un tînăr poet. Fuseseră închiși pentru că ceruseră Unirea Transilvaniei cu Muntenia și Moldova... De la ei a învățat Ion că forța, dacă n-ai o putere mai mare, o poți infrînge numai prin viclenie.

A început să vorbească în șoaptă. A povestit oamenilor tot ce aflase de la acei cărturari. Toți românii trebuie să se adune într-o singură țară care să fie a lor, nu a străinilor venetici.

Jandarmii l-au mai închis pe bătrînul Ion Muntean. I-au închis și i-au bătut și feciorii. Dar el a fost tare ca piatra de cremene. A ajuns la 84 de ani și, în 1916, cînd Austro-Ungaria a început războiul cu România, el și-a ndemnat nepoții să treacă de partea românilor. Unii dintre nepoți au fugit... Doi au fost prinși și spinzurați de crengile unui stejar bătrîn... Bunicul le-a cioplit, din piatră, două cruci. A dăltuit pe fața lor numele morților. A îngropat sub ele două costume. Deasupra fiecăruia a pus cîte un clop și cîte o coroană de flori. A plîns și s-a rugat. A jurat răzbuinare!

Ce s-a întîmplat după aceea, mi-a povestit unul dintre strănepoții moșneagului, un om în puterea vîrstei, care știa de la tată-său.

În marea Adunare de la Alba Iulia, la 1 decembrie 1918, Tunarul lui Avram Iancu a fost ales în prezidiu... Avea părul și mustățile albe ca puful de pădăie, dar privea țănoș peste mulțime. Spre seară, cînd s-a întors la Vilcele, a spus tuturor:

— Acum pot să mor! Mi-am văzut visul cu ochii...

ȘERBAN NEDELCU

Profesorul și elevul — Iile Cazacu și nepotul său Andronuș.
Foto: F. MICHITOVICI

ALBINA din primul an de a

Din scrisoarea învățătorului V. Mircea comuna Torcești-Tecuci:

Una din piedicile cele mai mari care trivește regulată frecvență a copiilor noastre rurale este și lipsa de cărți pentru învățatură.

Deși cărțile școlare astăzi sînt foarte ieftine, bietul țăran nu și le poate procura, de neajungîndu-i banul pentru existența. De multe ori mi s-a zis: „De... Domnul cu dragă inimă aș da copilul meu la școală cu ce-i cumpăra cărți”.

E destul de adevărat că toamna, cînd de școală, bietul țăran nu-și vede capul dintru anul viitor. Ți se rupe inima cînd venind la școală fără cele trebuincioase

Nr. 39, 28

drumuri prin grîu

INSEMNĂRI

de GEORGE DORUL DUMITRESCU

Mi-aduc aminte de o seară, aici, demult, sub nostalgia întomnare, cu puzderia stelelor lucitoare și cu sonoritatea ce o desăvîrșeau nucile căzute de pe ram. Gutuile pîrguite, mustul începuse să fiarbă. Nu am uitat nimic, nici noaptea viorie care urca pînă la cer, nici freamătul crengilor prin desîșul căruia inserarea cobora lin deasupra nețărurii liniști. Carul mare ne făcea semne din șapte ochi de foc. Iarba mirosea a sulfînă. Privit din punctul ce domină zarea, într-o dimineață trandafirie, satul cu casele albe dobîndește pe neașteptate uimitoarea vibrație omească. În ogrăzi și prin case, hărnice de stup. Insuflețirea cuprinde și cîrdul orătînilor. Fiecare fereastră primește lumina ca pe un musafir de seamă mult așteptat. În pomul încărcat de poame, vrăbiile se ceartă.

Pe casa Mariei lui Voicu Roșioară bate din cuib barza credincioasă. Femeia se oprește din treburi. Privește cu drag în sus la patru ciocuri deschise, încă neîmplinite, totdeauna flămînde. Maria are și ea doi copii dolofani. Cum să nu știe ce-nseamnă cuibul?

Vară — azimă fierbinte!... Țarina, încărcată de mireasma tare a verdelui proaspăt, salută bucuria naturii. Cîmpurile cîntă acel cîntec etern al vieții. Și grîul crește vîzînd cu ochii.

Voicu Roșioară prinse a rîde așa, într-o doară. Colindase ieri întreaga după-amiază printre lanuri și voia-i bună era legată de unduirea lor. Își ascuțea coasa. Grîu ales, vrednic de laudă, răzbit cu sudoare; paiul vinjos, bobul cît palma omului bătătorită de muncă.

Voicu Roșioară privi în larg și ochii i se umplură de plăcere. Liniștea și pacea pe care nu le abate nimic decît, ea un fulger, săgeata rîndunicii și zvonul tîmniț al cîmplei, vara, zvon venit din adînc. Prin grîu, nici urmă de

buruieni... Se cunoaște că în toamnă, peste lanului a trecut tractorul și-a răsturnat brazilele arzătoare amestecă laolaltă — cit de felurite culori. Licăr argintiu, galben, roșu de bastru cald, ca să nu mai vorbim de verdele sprijină vara. Depărtările ridică, pe măsură ce sub mîngîierile părintești. Bătrînul cunoaște pămîntului, cum își cunoaște cineva gîndurile. luleaua în palmă și, cu un zimbet ce-i dăruie alte încrețituri, ridică fruntea. Îl întreb:

— Moșule, după cum se vede, vrei să ieși A dat grîul în pîrgă?

— Coasa nu-l pentru grîu. Acolo lucrează Eu am de dat jos lucerna de pe lotul personal.

Mă prefac că nu știu.

— Aa, aveți și combine?

Bunicul rîde și nu mă ia în seamă.

— Apăi vezi? se adresează el unui bărbat treizeci de ani. Nepoate, să îți minte! Să nu tu dată fîntîna care te-a adăpat... Te țineai dîra locului, parcă ai fi coborît din poză, bătute-

Nu te puteam ține în friu. O luași alături. Ce ți-oi fi zis tu?...

— N-am zis nimic.

— Ai zis. Precum mă vezi și te vîd... Te u-

ANUL TURISTIC INTERNAȚIONAL ȘI FOLCLORUL SUCEVEAN

Mănăstirea Veronei, regiunea Suceava.

Interesul turistic pentru țara noastră crește pretutindeni în lume. Delta Dunării, litoralul, peisajul carpatin, mănăstirile din Bucovina atrag efective sporite de turiști străini. În hotelurile și campingurile, presărate din Oaș până la Mamașia, răsună multe limbi ale pământului. Numai în regiunea Suceava și-au anunțat sosirea, pentru anul în curs, 65.000 de turiști, de zece ori mai mulți decât în 1960.

Vizitatorii caută, desigur, o dată cu frumusețile naturale, și valorile artistico-culturale ale țării noastre. Tocmai această sete de informare multilaterală „la sursă” face din turism un admirabil mijloc de cunoaștere a popoarelor. Folclorul, document al geniului artistic al poporului român, este cu osebire în atenția turiștilor străini.

Multora, un prim contact cu folclorul nostru le va fi fost mijlocit de turneele peste hotare ale ansamblurilor muzical-coreografice, de expozițiile de artă populară deschise în diferite puncte ale globului sau numai de tipărituri. Acum, se întâlnesc cu folclorul românesc la el acasă. Vor să vadă nu ansamblu profesionist, ci formația de amatori, pentru care dansul este o necesitate organică și a căror artă interpretativă moștenită din tată în fiu, nu poartă amprenta stilizării. Vor să audă doina și băluta interpretate nu de orchestră, ci de taraf, de formația de fluierași a lui Ilie Cazacu din Botuș, de tilincarul Mihai Lăcătuș din Cîmpulung Moldovenesc, adevărat vrăjitor al instrumen-

telor populare de suflat, începând cu cele mici și terminând cu tulinul cît oiște. Turiștii care a cumpărat ceramică de Marginea sau de Vama, vrea să o vadă acum așa cum prinde ea forme pe roata olarului și cum este împodobită cu motive ornamentale tradiționale, vechi de cînd lumea. Creatorii populari de frumos, indiferent că este vorba de olărie, cioplitori în lemn, ouă închistrite, țesături, cusături etc. sînt căutați acasă de turistul străin, care nu se mulțumește cu ceea ce li oferă magazinele de artizanat și merge la izvoarele artei populare.

Cu un cuvînt, turistul caută autenticul. Vrea jocul curat, cîntecul rapsodului popular, arta populară adevărată. Ce înlesniri i s-au făcut ca să poată avea un acces larg la aceste comori?

Comitetul regional pentru cultură și artă a organizat patru mari grupuri folclorice care prezintă spectacole pentru turiști. Este o măsură binevenită. Cele patru grupuri înmănușiază tot ce este mai valoros și mai reprezentativ în folclorul zonelor Gura Humorului, Cîmpulung Moldovenesc, Rădăuți și Vatra Dornei. Repertoriul lor este alcătuit din cîntece și jocuri vechi (Arcanul, Trilizeștii, Polobocul etc.), precum și dintr-o suită de datini și obiceiuri ca Nunta bucovineană, Alaiul caprei, Plugușorul, Bumblerii și altele.

Spectacolelor li se asigură uneori un cadru deosebit, fiind prezentate în curtea unei mănăstiri, pe ruinele unei

celăți. Ne amintim de farmecul unic al spectacolelor cu piesa *Apus de soare* prezentată acum un an, cîteva seri la rînd, de teatrul din Botoșani, în decorul natural al Celății de Scaun. Acea experiență este preluată acum în mod fetic de grupurile folclorice. Ne putem închipui un asemenea spectacol la Veronei sau la Sucevița, unde pictorii nu au pregetat să immortalizeze pe zidul mănăstirii hora satului și cobza strămoșească. Într-o asemenea ambianță, artiștii amatori par să descindă direct din pictură. Este o explicație în plus a faptului relatat de către ghizi că turiștii străini „nu se mai deslipeșc de aceste locuri”.

O impresie mai puțin favorabilă fac magazinele de artă populară și artizanat. Într-o regiune ca Suceava, vestită pentru frumusețea portului popular, a covoarelor, ștergarelor, trăistujelor, ciopliturilor în lemn etc., unitățile de artizanat prezintă produse ale cooperativei meșteșugărești din Buzău sau din Breaza, precum și o serie întreagă de mici „suveniruri” care nu au nimic comun cu adevărata artă populară, necum cu specificul local. Stau neatînse în rafturi tot felul de flecușețe lustruite, lăcuite, cu desene înfățișînd ciobănași și ciobănițe de operetă. Secția de artizanat a cooperativei meșteșugărești Rădăuți și-a propus să facă ștergare. În consecință, s-a consultat cu specialiștii muzeului de etnografie. „Specificul ștergarelor de Rădăuți, au

arătat aceștia, este virstarea în nuanțe de cafeniu”. Splendidele modele de la muzeu nu i-au plăcut însă reprezentanților cooperativei, lipsit de orice pregătire în acest domeniu. El a hotărît să se facă ștergare cu mărgele. Tot la muzeul Rădăuți, ca și la expoziția de artă populară a casei raionale de cultură, pot fi văzute vestitele straițe, în deosebi cele de Frătăuți, în toate nuanțele de negru. Modelul unei asemenea straițe a fost copiat acum doi ani de un turist francez și prezentat în țara sa unei fabrici care l-a pus în producție. Revenind în România, turistul a relatat că la Paris se poartă acum trăistioare, mănăși, fulare și căciulițe model Frătăuți. De ce nu pot să facă același lucru și propriile noastre cooperative meșteșugărești? Un profesor din Italia a oferit de zece ori valoarea unui costum popular expus tot la Rădăuți. Fiind vorba de o piesă de muzeu, unicat, nu i-a putut fi vindută. Alături de alte obiecte de artă populară de înalt nivel artistic, în muzeele și expozițiile din Suceava, Rădăuți, Cîmpulung Moldovenesc și chiar din Botuș, unde căminul cultural are o expoziție cercetată de numeroși specialiști străini, pot fi văzute ouă încondeiate, închistrite cum le spun localnicii. Adevărate bijuterii în culori vegetale, ouăle încondeiate adesea cu motive geometrice asemănătoare modelelor de alțițe, de încrețeli și de pui costișești de pe cămăși. (Profesorul și folcloristul Grățian Jucan din Cîmpulung Moldovenesc are un album cu peste 100 de asemenea modele, fiecare un vis). În acest timp, cooperativa meșteșugărească pune în vinzare ouă de lemn, de mărimea unei nuci, cite trei pe o farfurioară, lăcuite și decorate strident, fără gust. Nu le cumpără nimeni. Străinii se roagă pe la muzeu și expoziții pentru un ou „adevărat”. Este atît de greu ca secțiile de artizanat să preia și să producă ceea ce este frumos, autentic în muzeu și expoziții, apelînd bineînțeles tot mai mult la numeroșii creatori populari din regiune, prin extinderea sistemului de muncă la domiciliu?

Desigur, după recenta constatare a UCECOM în problemele artei populare și artizanatului, s-au luat și în regiunea Suceava măsuri pentru îmbunătățirea producției artizanale curente. Turistul trebuie să găsească și în comerț ceea ce i-a încîntat ochiul la muzeu, la expoziție sau în micul atelier al creatorului popular. În toate punctele de interes turistic, lingă monumentele de artă și istorice, pe turist să-l întîmpine tonete cu vinzare. O vitrină cu obiecte de artă populară este și ea un loc de care turistul „nu-i mai vine să se deslipească”.

Să-i oferim cit mai multe asemenea locuri.

NICOLAE CULCEA

ție

din
mpo-
balele
ioase
ftine,
de ori
lnică.
mător,
dar
eschii-
ltele
pen-
pilașii
1898

cam într-o dungă, pe sub sprincene, ca bufnița la soare, chiondoriș... Mă gîndeam în sinea mea! — Uite-l mă!...
— Da' la urmă?
— Ei, la urmă, cu chiu, cu vai, s-a schimbat povestea. Ai rupt piedica. Se vede treaba, nu știuseși că de prăsilă, cocoșu' slab, nu-i bun... Degeaba crezi tu, mă nepoate, că te băteam la cap astă-primăvară? Mă Tudorică, fii cuminte, să nu te puie cumva păcatele și să amesteci griul, că-i topenie. Ascultă-l pe tovarășul inginer agromom! Ia-o cu chibzuială la semănat, alege-l bob cu bob.
— Și n-am făcut așa? ridică puțin vocea nepotu-său.
— Cine zice că n-ai făcut? Ai făcut. Și nu e bine?... Numai că altă drăcie!... Hei, Tudorică, lesne-i a zice mă-măligă... Pe lumea asta este o socoteală în toate și încă una mare. Oricît te-ai zbate n-o poți clinti din loc. Te cîntărește, nu scapi, ferească sfîntul. Te are în bozinar.
Bătrînul zîmbi și trase și mai virtos alt fum...
— E, da, cum zisei, încearcă tu și zi „hăis”, și boii, de hărtașul tău, s-o ia pe „cea”. Ai făcut tu vreodată asta?
— Cum era să fac?
— Apăi vezi? Și mai e una.
— Încă una?
— Ce, credeai că s-a isprăvit?... Uită-te încoala la mine și ascultă. Dușmanul pîinii... Știi tu cine-i dușmanul pîinii?... Hai spune-mi-l!
Flăcăul ridică din umeri și se îmbujoră la față. Habar nu avea cine este acel dușman.
— Să-ți spun, ca și altădată, ascultă ici! femeia leneșă e dușmanul pîinii.
Moșul făcu o singură dată cu ochiul către ceilalți și-și apăsă palma lată, de loc uscată, pe virfurile mustății, adevărat, mult ninse, dar și astăzi pornite la atac.

Ieșise luna, rotundă ca o turtă, unsă cu gălbenuș de ou, și fiecare pas al astrului preschimbă inserarea în noapte albă; lumina ei blindă stăpînește și ascunde tot ce-i urît. Zgomotele, puține cite sînt, se aud ca niște șoapte. A mai rămas ceva din mireasma salcîmului; de parte, o undă de cîntec la caval.
În umbra salcîmului așteaptă Lenuța, o codană de șaisprezece ani, o ciuboțică a cucului, și miera mămichii, și trifoi cu patru foi, cum o dezmiardă, cu ochi umezi, maică-sa. Fiind singurul copil la casa lui Naș Ion, părinții găsesc cu cale să le fie fata răzgiată. Tata îi cumpără de la cooperativă mătase chinezească, mama îi coase numai rochii cu volănașe. E fată cuminte. Are ochii verzi, în culoarea lubeniței, dar cu striții aurii, obrazul cristalin și părul împletit pe spate nu-l deosebești prea ușor de paiul griului copt. Cînd rîde, face gropițe în obraji, care o prind de minune. Într-un cuvînt, podoaba satului.
Astă-seară Lenuța așteaptă. Se uită în susul uliței, se întoarce spre casă, din nou la poartă... Of! Tudorică nu mai vine. Și luna asta!
Oamenii abia acum simt oboseala muncii din timpul zilei. Le e foame. Din focul vetrei răzbate alt miros, mirosul bun, aburii mămăligii, pe care o închipuie drept lîună și o cîntă astfel unele cărți ale poezilor.
Cine a zis că noaptea-i un bun sfătuitor, a întărit un mare adevăr. Zăvorăște ușile, stinge luminile din ferești, dă pămîntului liniștea mult rîvnită și spune și păsărilor cerului — Noapte bună!

CÎNTEC DIN FRUNZĂ

Cînd iau frunza și cînd cînt,
Îmi dau seama cine sînt, —
Și ce am cu-acest pămînt...
Cînd iau frunza și cînd cînt!...

De-oi cînta despre cîmpie,
Mierlă-mi fac din cînt și iie,
Și mă culc pe sub pămînt,
Cînd iau frunza și cînd cînt...

De-oi cînta de-un deal, agale,
Mă gîndesc la nana-n vale...
Trandafir chitat frămînt,
Cînd iau frunza și cînd cînt!...

Și de munte de-oi cînta,
Îmi fac vultur inima
Să-mi păzească ce mi-i sfînt,
Cînd iau frunza și cînd cînt!...

TRAIAN IANCU

TĂRÎM

Îngîndurați, Carpații solitari
Își fumegă-ncețările sub seri.
Semețe piscuri — ca niște pîndari —
Veghează-n tîndre de străbuni oieri.

De peste munți coboară uneori
Ecouri lungi, de tulinie transilvan,
Deși leagănă-n cruntărea printră flori
Temașii geți, din țărîmul dunărean...

Pe-acest țărîm, oricine-ai fi te-aștept
Prietenec, din zări să te desfac —
Și ridicînd spre tine brațul drept,
Să te salut roman — pe solul dac.

TEODOR SCARLAT

MEDICINA LA DACI

de VALERIU L. BOLOGA
Om de știință emerit

Cercetările istoricilor noștri, mai ales din ultimii treizeci de ani, arată că strămoșii noștri daci — înainte de a fi fost învinși de romani — ajunseseră la o civilizație mult mai înaintată decât se bănuia mai demult. De la ei nu ne-a rămas, însă, nimic scris. În schimb, vecinii lor de la sud, grecii și — mai târziu — romanii, în scrierile cronicarilor lor, îi amintesc adesea și de la ei putem să culegem informații prețioase despre acești vrednici strămoși ai poporului român. Mult mai bogate sînt însă dovezile despre viața și civilizația dacilor pe care săpăturile sistematice le scot la lumina zilei. Din ceea ce a păstrat pămîntul și s-a strîns acum în muzele noastre, putem să ne dăm seama despre felul cum își organizaseră dacii viața în satele și cetățile lor, cum își făceau uneltele de muncă și armele, cum produceau și făceau comerț cu popoarele învecinate, cum își apărau sănătatea, cum foloseau ierburile vindecătoare etc. Din scrierile istoricilor din acele vremuri aflăm că vechii daci aveau oameni învățați, preoți înțelepți care știau ceva despre mersul stelelor și cunoșteau ierburile vindecătoare, folosite ca leacuri. Astfel, se spune de unul din scriitorii greci, că acești preoți nu erau numai vrăjitori, ci și medici. Încă în secolul al IV-lea î.e.n. este amintit un vindecător daco-scit cu numele Abaris.

Dacii credeau în zei vindecători. Așa, de pildă, marele zeu Zamolxis era socotit nu numai stăpînul cerului, izvor al luminii, al fericirii, ci și cel care dădea oamenilor sănătate și-i ferea de boli. Un alt zeu vindecător al lor, în Dobrogea, se chema Darzos, iar o zină apărătoare a sănătății, mare meșteră în descindece și vrăji, era Bendis. Apa se folosea la descindece. Credeau în deochi și considerau că șerpii apăra pe om de duhurile rele.

Dar toate cele amintite pînă acum se referă la o medicină religioasă și superstițioasă — așa cum o găsim în vremea aceea la toate popoarele vechi — o medicină populară, departe de a fi științifică. Știm însă prea bine din obiceiurile popoarelor primitive că întotdeauna, în același timp eu vraja și descindeceul, vrăciul și baba „doftoroaie” știau să aplice la patul bolnavului, pe lângă boscoane, și tratamente de o valoare reală. În istoria medicinei, în toate timpurile și pretutindeni, această latură practică a activității vindecătorilor a însemnat cel dintîi pas spre o medicină rațională. Acest pas l-au făcut și dacii.

Din cercetările arheologilor știm acum că apele minerale, băile calde, izvoarele tămăduitoare care au fost folosite de romani după cucerirea Daciei și sînt folosite și azi în medicina noastră științifică, erau binecunoscute de vechii daci. Amintim de pildă Băile Herculane din Banat, apele de la Geoagiu (în Hunedoara), numite de daci Germisara, ceea ce înseamnă în limba lor „apă caldă”. Popor care trăia o viață de țărani și păstori, dacii erau buni observatori ai naturii, așa încît nu ne va mira că ajunseseră să cunoască puterile ei vindecătoare. Am amintit despre înțelepții lor care cunoșteau o serie de ierburi tămăduitoare. De la un medic roman, cu numele Dioscuride, care a trăit în veacul I al erei noastre, cunoaștem și vreo 60 de nume de plante medicinale folosite de daci. Ei aveau și cunoștințe despre otrăvuri; cu patru sute de ani înainte de era noastră, scriitorul grec Herodot iminteste că geto-scii aruncau sămînță de cînepe pe pietre infierbintate și respirau aburii care ieșeau, îi îmbătau și-i făceau să strige de bucurie. Unii critici romani ne povestesc despre străvurile făcute din zemuri de plante din fiere de viperă, cu care își uneau săgețile.

Mai interesant însă, în ceea ce privește cunoștințele lor și practicile de

o valoare reală, sînt unele instrumente de chirurgie descoperite în diferite părți ale pămîntului dacic. Așa, de pildă, se cunosc cuțitase dezgropate în Banat, cu care se făceau operații mici la oameni și animale. Dar știm că ei făceau și operații mai mari; una de felul acesta consta în răzuirea unei găuri în cap, după rănirea cu ghioaga sau cu pietre aruncate. Astfel de crani din timpuri străvechi, operate de vindecători populari — în știința medicală numim aceste intervenții pe cap trepanații, — au fost găsite în număr destul de mare pe teritoriul patriei noastre. Nu puține din ele poartă urmele unei vindecări definitive, ceea ce dovedește că vechii vrăci-chirurși își cunoșteau bine meșeria. Printr-o descoperire a arheologilor noștri, făcută cu cîțiva ani în urmă la Galații Bistriței (lingă Bistrița, în Transilvania), am ajuns să cunoaștem azi chiar și instrumentul cu care se făcea o operație de felul acesta. Este un ferăstrăiș de fier, pe care, prezentîndu-l la un Congres internațional de istorie a medicinei, toți specialiștii au recunoscut că a fost folosit pentru trepanații. Acest ferăstrăiș a fost reconstituit și cu el s-a făcut la Institutul de anatomie din Cluj — natural pe un cadavru — o operație de trepanație, care, din punct de vedere tehnic, a reușit perfect. În sfîrșit, cam în același timp, a ieșit la iveală, la săpăturile din Grădiștea Muncelului (Hunedoara), în ruinele arse ale unei case dacice, o trusă chirurgicală, care probabil a aparținut unui vindecător chiar de la curtea lui Decebal. Ea era compusă din câteva unelte pentru alifii, de fabricație dacică, de un cuțitaș, tot dacic, de o pensă de bronz (mic dește pentru operații), fără îndoială de fabricație grecească, și o placă de praf vulcanic. Din scrierile medicilor greci știm că astfel de praf vulcanic se presăra pe răni, pentru curățirea lor de puroi. Placa de la Grădiștea Muncelului poartă urme clare, care dovedesc că ea a fost răzuită, deci folosită de vindecătorul-chirurg, proprietar al trusei. Iată deci o dovadă că la curtea ultimului rege al dacilor, în momentul cînd ea a fost distrusă de romanii cuceritori, se afla și un medic. Faptul că pensa și placa de praf vulcanic erau material importat, ne face să bănuim că acești vindecători aveau legături cu medicina mai înaintată greco-romană.

Ar mai fi multe de spus asupra faptului că vechii daci, în timpul celei mai mari înfloriri a civilizației lor, aplicau măsuri de igienă. De pildă, își aduceau prin conducte măiestrite apă curată, de izvor, în cetățile lor, aveau grijă să depoziteze gunoaiile în locuri anume... și cite toate altele. Sînt încă puține informațiile pe care le avem despre credințele și superstițiile vindecătoare și apărătoare de sănătate la vechii daci și la seminițiile care locuiau împreună cu ei pe pămîntul dacic, despre cunoștințele de medicină pe care le stăpîneau. Totuși sînt de ajuns pentru ca să putem reconstitui, în linii mari, obiceiurile medicale în Dacia dinainte de romani. Ele ne arată că nu erau mai prejos decît cunoștințele contemporanilor lor din Galia. Dacă analizăm medicina populară românească, putem să ne convingem că multe din credințele și practicile vrăcilor noștri și babelor noastre de la sate își trag originea din acelea ale strămoșilor noștri daci.

Un savant român de renume mondial :

HENRI COANDĂ

Era prin anul 1910. Toamna poposise pe malurile Senei, cînd la Paris fu organizat cel de al doilea Salon internațional de aeronautică, unde erau expuse principalele realizări ale științei și tehnicii din acest domeniu. Printre expozate se afla și un avion fără elice, de o construcție specială. Acel aparat a stîrnit numeroase discuții și comentarii în presa vremii. Mulți se îndoiau că s-ar putea zbură vreodată cu un astfel de avion. Și totuși, n-au trecut cîteva luni și constructorul originalului avion, care nu era altul decît tînărul inginer român Henri Coandă, se ridică în aer la bordul aparatului său, înscriind astfel o pagină memorabilă în istoria aviației. Primul avion aerodinamic din lume, propulsat de un motor cu două ajuțaje, situate de-o parte și de alta a fuselajului, fusese, așadar, construit. El își dovedise marile perspective pe care i le deschidea viitorul.

Henri Coandă s-a născut în 1886 la București. A făcut studii strălucite în țară și în străinătate. De tînăr a fost pasionat de tehnică. La vîrsta de numai 19 ani el a construit, în atelierele Arsenalului armatei, o primă machetă a u-

nui avion propulsat de un motor-rachetă cu combustibil solid.

Muncind cu perseverență pentru perfecționarea cunoștințelor sale, urmează, în străinătate, o serie de școli tehnice printre care și renumita Școală de aeronautică din Paris.

Anii ce urmează terminării studiilor sînt deosebit de rodnici pentru activitatea inginerului Coandă. În 1911 el construiește primul avion bimotor din lume, demonstrînd astfel posibilitatea realizării unor avioane cu mai multe motoare. La uzinele Bristol din Anglia, unde a lucrat cîțiva timp ca director tehnic, a construit mai multe tipuri de avioane, cunoscute sub denumirea de avioanele Bristol-Coandă, mult apreciate în acea vreme. Pentru aviația franceză, Coandă construiește în anul 1916 un remarcabil avion de recunoaștere artileristic. La finele primului război mondial, cînd se punea foarte acut problema reconstruirii multor locuințe distruse, H. Coandă a conceput și construit primele elemente de case prefabricate, inventînd și un material special denumit beton-bois (beton-lemn), folosit apoi pe scară largă în construcții.

Una din cele mai remarcabile realizări ale lui Henri Coandă este descoperirea unui important fenomen aerodinamic legat de devierea unui fluid într-un alt fluid, fenomen cunoscut în lumea științei sub denumirea de „Efectul Coandă”. Această descoperire are astăzi numeroase aplicații în aviație, mecanică, medicină, cosmonautică etc.

Mereu preocupat de găsirea unor soluții științifice și tehnice cu largă aplicație practică în folosul omenirii, H. Coandă a pus, recent, la punct un aparat pentru desalinizarea apei de mare, care poate desaliniza 400 litri de apă în 24 de ore.

Am amintit doar cîteva din realizările de seamă aduse de savantul Henri Coandă în slujba progresului. Activitatea sa rodnică l-a consacrat ca o mare personalitate, ca un savant de renume mondial, deschizător de drumuri noi în vastul domeniu al științei și tehnicii.

S. LAZAR

Actualitatea științifică și tehnică

ORAȘ CU 850 DE ETAJE

Arhitectul englez V. V. Frishman a prezentat un proiect de casă-oraș, înaltă de 3 000 m și în care ar putea locui 500 000 de oameni. Ea va avea 850 de etaje în care vor funcționa diferite instituții și birouri.

Calculule efectuate de arhitect au dovedit că rezistența celor mai bune varietăți de beton asigură soliditatea construcției. Temelia acesteia se va afla la o adîncime de 150 m în pămînt. Încăperile de la etajele superioare vor fi prevăzute cu instalații de aer condiționat și pentru întretinerea unei presiuni atmosferice normale.

INVENȚIE ROMÂNEASCĂ BREVETATĂ ÎN 10 ȚĂRI

Anglia, Franța, Republica Federală a Germaniei și Statele Unite ale Americii se numără printre cele 10 țări care au brevetat, pînă în prezent, invenția românească intitulată

„Dispozitiv pentru etanșarea și ungerea sânelor de foraj cu conuri”. De asemenea, invenția se află în curs de brevetare și în alte țări, printre care Canada și Olanda. Ea aparține inginerului Gheorghe Ber-caru, de la Institutul de proiectări și cercetări pentru utilaj petrolier București.

Numeroși specialiști din țară și de peste hotare au relevat originalitatea invenției inginerului român și marea sa eficiență economică, intrucît duce la prelungirea timpului de lucru în sondă al sânelor de foraj cu conuri.

ELECTRODIAGNOSTIC PENTRU POMI

Nu numai oamenii și animalele, dar și copacii se îmbolnăvesc. Multe din bolile pomilor sînt chiar molipsitoare, încît un pom bolnav devine primejdios pentru vecinii săi și, de aceea, trebuie tăiat. Cum se deosebește însă un pom bolnav de unul sănătos? De obicei, momentul „operației” este stabilit de experiența personală și intuiția tăietorului.

Oamenii de știință caută de mult o metodă de diagnosticare obiectivă. În laboratorul de agrofizică al Universității prieteniei între popoare „Patrice Lumumba” din U.R.S.S. a fost creat un aparat care înregistrează cum reacționează plantele la excitanți externi, de pildă curent electric. În felul acesta se constată puterea de reacție a plantei și, deci, starea sănătății ei.

AVION CU PEDALE

Visul omului de a zbură este tot atît de vechi ca și omenirea, el i-a atras totdeauna pe scriitori și constructori.

Un aparat, reprezentînd una din ultimele realizări în acest domeniu, a fost realizat de un grup de studenți de la Universitatea din Tokio. Este un avion cu pedale, care va putea funcționa acționat de forța mușchilor omului (apreciată, în medie, la 0,2 CP). Aparatul nu cîntărește decît 50 kg. și este construit din material lemnos, pelicule sintetice și aliaje de metale ușoare. Distanța dintre aripile lui este de 22 m. Aparatul, denumit „Linnet”, s-a ridicat la o înălțime de un metru și a zburat pe o distanță de cîțiva metri.

FABRICA DE MUCAVA CARTONAJE

„PRAHOVA”

COM. SCĂIENI, RAION ȘI REGIUNE PLOIEȘTI

produce și livrează
unităților socialiste :

- cartoane pentru încălțăminte
- mucava din paie
- mucava gris
- diferite confecții ambalaje

CRONICA EVENIMENTELOR INTERNATIONALE

În cursul lunii iunie, problema cea mai discutată pe plan extern a fost situația din Orientul Apropiat. Evenimentele din această parte a lumii continuă să stea încă în centrul atenției opiniei publice mondiale. În sesiunea extraordinară a Adunării Generale a O.N.U. — convocată la cererea Uniunii Sovietice — se dezbate implicațiile, pe plan mondial, cauzate de conflictul izraeliano-arab. Se caută soluții pentru rezolvarea constructivă a situației. Până acum au luat cuvântul numeroși șefi de delegații, printre care și tovarășul Ion Gheorghe Maurer, președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România.

Expunând punctul de vedere al guvernului nostru în legătură cu problemele în discuție, tovarășul Ion Gheorghe Maurer a arătat, în cuvântarea sa, că adoptarea unor soluții raționale și durabile pentru problemele litigioase din Orientul Apropiat este legată de respectarea unor elemente esențiale cum ar fi: **folosirea exclusivă a mijloacelor pașnice, eliminarea amestecului străin în treburile țărilor din Orientul Apropiat, respectarea intereselor fundamentale ale fiecărui stat din această regiune a lumii pe baza existenței sale independente și suverane, excluderea forței și rezolvarea litigiilor prin tratative și înțelegeri.** Propunerile țării noastre au fost primite cu mult interes de numeroase delegații prezente la actuala sesiune extraordinară a Adunării Generale a O.N.U.

În Vietnam, agresorii americani întâmpină, pe zi ce trece, tot mai multe dificultăți. Raidurile lor aeriene împotriva R. D. Vietnam ca și luptele purtate în Vietnamul de sud s-au dovedit, până acum, ineficace. Pierderile în oameni și material de război ale agresorilor sînt mereu mai mari.

Pentru a forța o victorie militară, generalul Ky, șeful guvernului marionetă din Vietnamul de sud, cere americanilor noi întăriri. Și, desfășurarea evenimentelor lasă să se întrevadă că administrația Johnson este dispusă să

vină în întâmpinarea acestei cereri. Oricare va fi hotărîrea cercurilor guvernante de la Washington și oricîte trupe ar trimite, **o victorie militară a Statelor Unite în Vietnam este imposibilă.** Intensificarea războiului nu poate apropia nici victoria militară a agresorilor și nici așezarea părților în conflict la masa tratativelor. Părerile acestea este exprimată tot mai des și cu mai multă hotărîre de numeroase personalități politice și ziare americane. Așa, de pildă, ziarul „New York Times” scria recent într-un editorial al său că: „Escaladarea terestră și aeriană nu a reușit decît să intensifice războiul, fără a permite realizarea unui cît de mic progres în direcția încetării ostilităților... Cu cît va dura mai mult și cu cît va costa mai scump, războiul din Vietnam va așeza noi obstacole în calea unei reglementări negociate”.

După două luni de la instaurarea regimului militar în Grecia, noile autorități mențin și chiar intensifică campania de intimidare a maselor populare și a diferiților conducători politici democrați. Continuă arestările samavolnice. În același timp, noii guvernanți desființează instituțiile și organizațiile politice existente înainte de lovitură de stat. Prefecții, primarii și consilierii municipali nu mai sînt desemnați în alegeri, ci numiți. Sindicatele au fost „reorganizate”. Dreptul la grevă a fost suspendat. Conducerile centrale ale instituțiilor și întreprinderilor de stat au fost înlocuite cu ofițeri credincioși regimului. Se fac încercări de a atrage în guvern așa-zise personalități politice civile, cu scopul vădit de a da un aspect de democrație regimului de dictatură. Bineînțeles însă că și în acest caz, „personalitățile” alese sînt tot oameni credincioși regimului. Guvernul promite cetățenilor îmbunătățiri economice și sociale. Dar așa cum arată ziarul turc „Yeni Gazete”, „Nu se poate înțelege cum pot fi realizate aceste lucruri într-o țară unde nu există democrație. Toate acestea se fac în detrimentul drepturilor sociale, democratice și obștești ale poporului grec”.

I. R. I. L. Progresul Pitești

str. Nicolae Bălcescu nr. 165 Telefon 2700

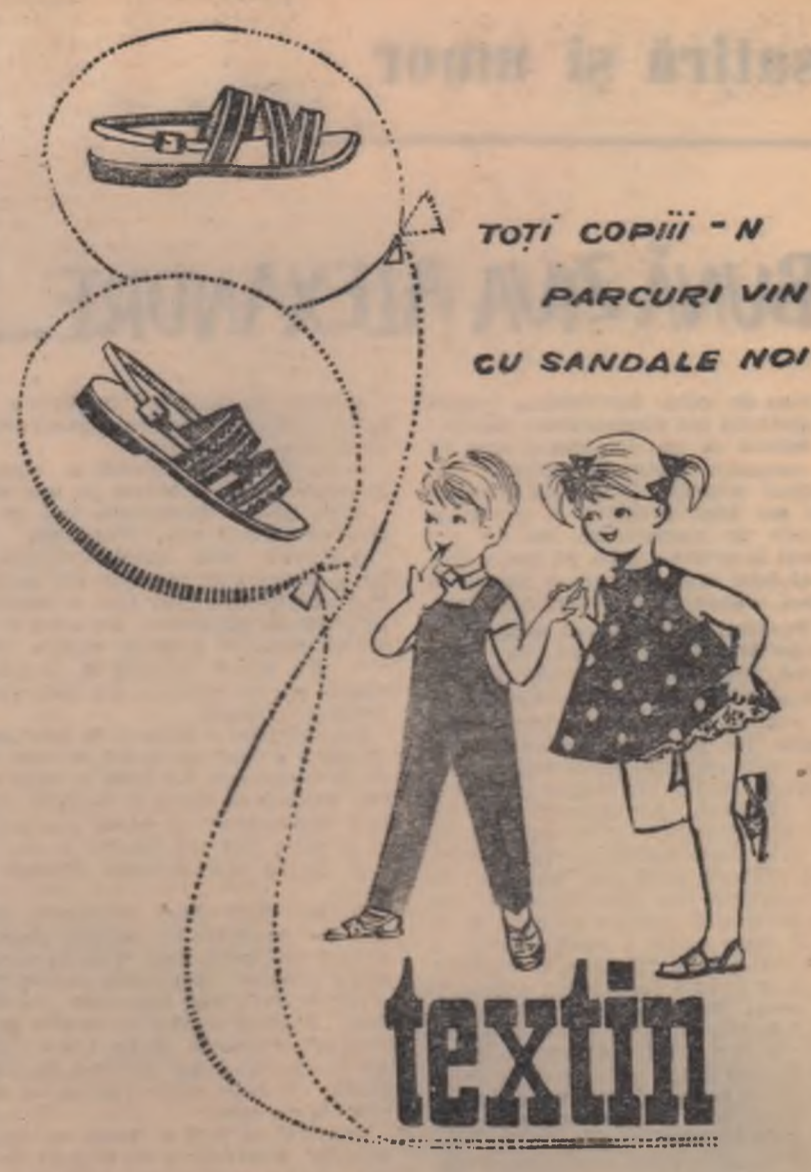
Execută pe bază de comenzi:

● prelată din pînză dublu cauciucată pentru: autoturisme M. 59, M. 461, M. 461 C, autofurgonete T.V., autocamioane S. R. Carpați, Bucegi

- corturi
- huse pentru autoturisme
- garnituri tapițerie pentru autoturisme M. 59, M. 461, M. 461 C.
- piese turnate din fontă (grătare, rame cu capac pentru guri de canal, plite pentru mașini de gătit pentru cantine și restaurante etc.)
- geamuri gravate și striate și oglinzi pentru mobilă.

Prețurile sînt cele de catalog sau se stabilesc conform H.C.M. 1087/1963.

Informații suplimentare se dau zilnic între orele 7,30—15 de către serviciul producție.

TOTI COPIII - N
PARCURI VIN
CU SANDALE NOI

textin

Întreprinderea Materiale Izolatoare Bercești-Ploiești produce și livrează fără repartitie pe bază de comandă fermă:

- Vată minerală centrifugă fără liant.
- Plăci semirigide din vată minerală cu liant bituminos.

Produse cu deosebită eficiență în lucrările de fono și termo izolație — carton asfaltat M.C.T. 5

Vizitanta

cu încredere

magazinul de prezentare și desfacere „ANTILOPA” din șos. Ștefan cel Mare nr. 5 Bloc 6 Dinamo, al fabricii de încălțăminte „Progresul”-București, care oferă clientului un bogat și variat sortiment de încălțăminte pentru femei și adolescente cu marca „FEMINA” de calitate superioară.

În magazin sînt expuse pentru vizionare și modelele ce urmează a se produce și contracta pentru trimestrul IV. 1967 și trimestrul I. 1968.

„BUNĂ ZIUA ALEXANDRE...”

Echipa de teatru din comuna noastră este alcătuită din douăsprezece talente: șase talente de gen feminin și șase de gen masculin. Instructor artistic este tovarășul Aristică. Tovarășul Aristică e un om bine pregătit. A urmat și cursurile de specializare, așa că s-a înapoiat în comună tobă de carte. Numai că toba asta, nu prea o găsești la căminul cultural. E o tobă plimbăreață.

— Fraților, mâine la ora șase avem repetiție la cămin, anunță de pildă Aristică. Repetăm scena întâia din comedia „Mulți chemați, puțini aleși”.

Si a doua zi a început într-adevăr comedia. Au venit, cum glăsuiește și piesa, mulți chemați. Adică toți cei distribuiți în roluri. Un singur chemat a lipsit: Aristică. Au prins tinerii a-l căuta pretutindeni: și în culise, și în sală, și în cușca suflerului. Instructorul nicăieri. Parcă ar fi fost distribuit în rolul principal din „Omul invizibil”. Au așteptat tinerele talente un ceas, două, trei. A venit seara, a venit noaptea, a apărut luna. Numai Aristică n-a apărut. Intrase în eclipsă totală. Nici a doua zi n-a apărut. Nici în a treia zi. Comedia se transformase treptat într-o tragi-comedie. Ii veniseră lui Aristică niscaiva neamuri din satul vecin și a întârziat omul de la repetiții. Nici nu e de mirare. Până să-și sărute nepoata, până să-și îmbrățișeze mătușa, până să-i strângă mâna cumnatului, au trecut patru zile. Pe urmă, neamurile astea n-au venit cu mâna goală. Niște țuică, niște vin, niște afumături, ce mai! Nu putea Aristică să le amestece pe toate într-o singură zi! Așa că a fost nevoit să lipsească planificat de la repetiții: o zi pentru alb selecționat, o zi pentru afumături, o zi pentru țuică... După aceea, ca tot omul, o zi de odihnă.

S-a înapoiat după două săptămâni. Și începu: „Dragii mei artiști amatori, vă cer scuze. Am lipsit din motive obiective”. Acum noi știam că nu erau obiective. Erau mai curînd motive nutritive. Apoi adăugă: „Mîine la orele șase fix, repetiție cu aceeași comedie: „Mulți chemați, puțini aleși”. Vă rugăm numai să fie prezenți toți cei chemați, că după aceea vom fi din nou puțini aleși...”

Intr-adevăr la ora șase punct tovarășul Aristică fu prezent în sala căminului. A revizuit distribuția, s-a uitat la ceas, ne-a spus câteva cuvinte despre mesajul piesei, s-a uitat la ceas, a fixat fiecărui personaj locul în scenă și iar s-a uitat la ceas. Ifrim, care nu știe de glumă, s-a mirat: „Tovarășe Aristică, ai o metodă de-ți stă ceasul!” „Nu, nu-mi stă, răspunse sec instructorul, de aceea mă tot uit la el. La ora șapte am câteva treburi urgente acasă. Hai, continuăm repetițiile. Cînd bat din palme, intră prin ușa din stînga Valeria și spune: „Bună ziua Alexandre!” Ai înțeles? Hai Valerica, poftim!”

A bătut de două ori din palme, Valerica a pășit în scenă exclamînd sonor: „Bună ziua Alexandre!”

— La revedere Valerio, a mormăit Aristică, și s-a strecurat pe ușă afară.

Cînd ne-am dezmeticit, ia-l pe instructor de unde nu-i! Dispăruse.

A revenit abia după o săptămînă. Ne-a interpretat comedia lui favorită, rostînd replicile fără nici o bilbilă: „Vă rog să mă iertați, am avut de rezolvat chestiuni urgente, motive obiective. De mîine pornim la treabă serioasă, așa că mîine la ora șase fix, ne întîlnim la cămin”.

Intr-adevăr, a doua zi la ora exactă Aristică a urcat pe scenă, a fixat locul fiecărui personaj, s-a uitat la ceas, a intrat Valeria în scenă, a replicat „Bună ziua Alexandre!” și piesa a continuat cum știți: „La revedere”.

Și dus a fost Aristică. Treburi urgente.

Astăzi, după două săptămîni, avem din nou repetiție. Cu aceeași piesă. Cu aceeași interpretă. Iată, Valeria intră în scenă și spune „Bună ziua Alexandre!”

Nimeni nu-i mai răspunde „la revedere”. Fiindcă săptămîna trecută ne-am uitat și noi la ceas. Și am rostit: „Ceasul merge bine, dar Aristică rămîne în urmă”. Și i-am rostit replica sa favorită: la revedere.

Aristică nu mai e. Avem un alt instructor. Destoinic și cu tragere de inimă. Vorba piesei: mulți chemați, puțini aleși...

I. AVIAN

Din Salonta

Un om serviabil

Alexandru Bonczos este un bun prieten. Și se știe că prietenul la nevoie se cunoaște. Cînd îl ruga cineva să-i împrumute mașina ca să transporte niscaiva mobilă, Bonczos era imediat gata să-l servească. Firește că rugămintea era însoțită de niște hîrtii. Nu e vorba de cereri că doar Alexandru Bonczos nu-i un birocrat.

Cînd hîrțiile, adică banii ajungeau în buzunarul lui Bonczos, autocamionul era la dispoziția solicitantului. De unde avea Bonczos autocamion? De la cooperativa agricolă din Salonta unde el era brigadier constructor. În loc să-l trimită după materiale, îl trimitea după interesele „amicului”. Deh! O mîna spală pe alta. Dar cum își va spăla obrazul?

V. P.

Un cartof, doi cartofi... șase cartofi

Imi plac foarte mult filmele. Mai ales cînd le vizionez în noua și încăpătorea noastră sală de cinematograf din comuna Cefa.

Mi-a plăcut foarte mult și filmul „Un cartof, doi cartofi” care a rulat la noi în comună cu un an în urmă. L-am revăzut cu interes și acum câteva luni, cînd a rulat din nou. Dar iată că recent, filmul a fost iarăși programat.

Oricît de bună ar fi mîncarea de cartofi, repetîndu-se același meniu nu mai au bieții spectatori... poftă să meargă la cinematograful sătesc.

M. ALBU
corespondentZIMBIȚI, VĂ ROG...
dacă puteți

CINE PLĂTEȘTE?

„Ce seminți, aceea vei culege!”

Așa s-au gîndit și membrii cooperativei agricole de producție „9 Mai” din Giurgiu, cînd au pus în pămînt sămînță de roșii hibrid „10 x Bizon” produsă de I.C.H.V. Buzău, cu biletul C.T.C. (adică, vezi doamne! control tehnic de calitate) 6124, categoric biologică Heterozis, valoare culturală — Puritate fizică 99 la sută, Germinație 99 la sută, Umiditate 9 la sută.

Sămînța a răsărit și a tăcut roade, e drept, dar cît privește puritatea hibridului, în loc de 99 la sută a ieșit numai 15 la sută. Restul de 85 la sută sînt din cele arătate în fotografie — crețe. Datorită seminței de proastă calitate, celor de la „9 Mai” li s-a adus o seamă de prejudicii. Nu pot îndeplini contractul încheiat cu „Fruco-export”, nu au obținut coacerea roșiilor la vremea potrivită etc., vor avea și un minus de cel puțin 100 000 lei la venituri.

Și dacă am aduna toate pierderile suferite și de alte cooperative agricole de producție din pricina acestui hibrid buclucaș, s-ar ridica la zeci de milioane. Așteptăm ca I.C.H.V. Buzău și alte organe în drept să răspundă: cine plătește oalele sparte?

Iertările

De cîva timp mereu am auzit O vorbă care-i oarecum la modă Un fel de-autocritică, comodă Și fără complicații: „Am greșit!”

Și totul se sfîrșește cu-o povață.
— „De fapt nu s-a născut încă-nțeleptul Să spună dar de cite ori ai dreptul Statisticește, să greșești în viață”.

Așa-și fac cite unii socoteală Crezînd că-n lume, totul se rezolvă Se uită, și firește se absolvă Cînd spun politicoși: „Scuzați, greșeală”.

Și dacă-i prinzi cu cinstea în proteze Se mai ivește cite-un „avocat”:
— „Tovarășul n-a fost orientat Deci are încă rămășiți burgheze”.

Sau dacă la program, de dimineață Un ins emană izuri de butoi Se vor găsi cițiva și dintre noi Să-l scuze veseli: „E băiat de viață”.

Și uite-așa neconținut apare Îngăduința blindă la figură Atunci cînd știm că n-are legătură Cu propriile noastre buzunare.

Dar dacă-ngăduințele ne-ar cere Să le plătim de fiecare dată, Nici țepa și nici tragerea pe roată Nu ne-ar părea pedepse prea severe.

Greșeli ce se repetă an de an Le-am tot iertat, mereu, la infinit Cu sufletu-mpăcat și liniștit Crezînd că nu ne costă nici un ban.

MIRCEA PAVELESCU

Concurs
PROVERBE ȘI ZICĂTORI

Acesta este ultimul din seria celor zece desene ilustrînd PROVERBE ȘI ZICĂTORI ale concursului nostru cu premii în obiecte. Cele zece răspunsuri, însoțite în mod obligatoriu de cele zece cupoane de participare, trebuie trimise, toate împreună, pînă la data de 10 iulie (data poștei).